Paramartha Dvadashika

परमार्थद्वादशिका

Document Information

Text title : Paramartha Dvadashika by Abhinavagupta

File name : paramArthadvAdashikA.itx

Category : major_works, abhinavagupta

Location : doc_z_misc_major_works

Author : Abhinavagupta

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description-comments : from Abhinavastotravali

Latest update : December 14, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 15, 2021

sanskritdocuments.org

परमार्थद्वादशिका

शान्तिं सम्भज नित्यमल्पवचनैर्जल्पक्रमं संहर
तत्संहारगमेन किं कथमिदं कोऽसीति मा चीक्लृपः ।
भावाभावविभागभासनतया यद्भात्यभग्नक्रमं
तच्छून्यं शिवधाम वस्तु परमं ब्रह्मात्र कोऽर्थग्रहः ॥ १॥

यद्यतत्त्वपरिहारपूर्वकं तत्त्वमेषि तदतत्त्वमेव हि ।
यद्यतत्त्वमथ तत्त्वमेव वा तत्त्वमेव ननु तत्त्वमीदृशम् ॥ २॥

यद्यद्भाति न भानतः पृथगिदं भेदोऽपि भातीति चेत्
भाने सोऽपि न भाति किं जहि ततस्तद्भङ्गिभङ्गग्रहम् ।
स्वप्ने स्वप्नतया प्रथां गतवती क्रीडैव नो भीतिकृ-
च्छस्त्राघातजलावपातहुतभुङ्गिर्घातबन्धादिकम् ॥ ३॥

ज्ञानक्रियाकलनपूर्वकमध्यवस्ये-
द्यद्यद्भवान् कथय कोऽस्य जडाद्विशेषः ।
स्फूर्जन्जडोऽपि न किमद्वयबोधधाम
निस्सीमनित्यनिरवग्रहसत्यरूपम् ॥ ४॥

भावानामवभासकोऽसि यदि तैर्मोहः किमातन्यते
किं ते तद्यदि भान्ति हन्त भवतस्तत्राप्यखण्डं महः ।
नोचेन्नास्ति तदेवमप्युभयथा निर्व्याजनिर्यन्त्रणा-
त्रुट्यद्विभ्रमनित्यतृप्तमहिमा नित्यं प्रबुद्धोऽसि भोः ॥ ५॥

दृष्टिं बहिः प्रहिणु लक्ष्यपथातिरिक्तं
स्याद्भैरवानुकरणं वत वञ्चनेयम् ।
निर्द्वन्द्वबोधगगनस्य न बाह्यमस्ति
नाभ्यन्तरं निरवकाशविकासधाम्नः ॥ ६॥

वासनाप्रसरविभ्रमोदये यद्यदुल्लसति तत्तदीक्ष्यताम् ।

आदिमध्यनिधनेषु तत्र चेत् भासि भासि तव लीयते जगत् ॥ ७॥

मोहो दुःखवितर्कतर्कणघनो हेतुप्रथानन्तर-
प्रोद्यद्विभ्रमशृङ्खलातिबहुलो गन्धर्वपूःसन्निभः ।
द्वैताद्वैतविकल्पनाश्रयपदे चिद्व्योम्नि नाभाति चेत्
कुत्रान्यत्र चकास्तु कास्तु परमा निष्ठाप्यनेकात्मना ॥ ८॥

स्वप्ने तावदसत्यमेव सरणं सौसुप्तधाम्नि प्रथा
नैवास्यास्ति तदुत्तरे निरुपधौ चिद्व्योम्नि कोऽस्य ग्रहः ।
जाग्रत्येव धरावदर्थनिचयः स्याच्चेत् क्षणे कुत्रचित्
ज्ञानेनाथ तदत्ययेऽपृथगिदं तत्रापि का खण्डना ॥ ९॥

ये ये केऽपि प्रकाशा मयि सति परमव्योम्नि लब्धावकाशाः
काशा ह्येतेषु नित्ये महिमनि मयि ते निर्विभागं विभान्ति ।
सोऽहं निर्व्याजनित्यप्रतिहतकलनानन्तसत्यस्वतन्त्र-
ध्वस्तद्वैताऽद्वयारिद्वयमयतिमिरापारबोधप्रकाशः ॥ १०॥

कालः सङ्कलयन्कलाः कलयतु स्रष्टा सृजत्वादरा-
दाज्ञायाः परतन्त्रतामुपगतो मथ्नातु वा मन्मथः ।
क्रीडाडम्बरामम्बराश्रयमिव स्वोल्लेखरेखाक्रमं
देहाद्याश्रयमस्तु वैकृतमहामोहे न पश्यामि किम् ॥ ११॥

कः कोऽत्र भोर्यं कवलीकरोमि
कः कोऽत्र भोर्यं सहसा निहीन्म ।
कः कोऽत्र भोर्यं परबोधधाम-
सञ्चर्वणोन्मत्ततनुः पिबामि ॥ १२॥

भवोत्थभयभङ्गदङ्गदशृगालविद्रावणं
प्रबोधधुरिधीमतामपि सकृद्यदुद्दीपनम् ।
सुधामगहनाटवीविहरणातितृप्त्युद्गमाद्
अभेदकरिबृंहितं व्यधित रम्यदेवो हरिः ॥ १३॥

इत्याचार्याभिनवगुप्तकृता परमार्थद्वादशिका भव्यायास्तुतराम् ॥

Encoded and proofread by Ruma Dewan

Paramartha Dvadashika

pdf was typeset on December 15, 2021

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*